

آسم یک بیماری تنفسی مزمن است که با دوره هایی از انسداد قابل برگشت جریان هوا در راههای تنفسی مشخص می گردد که طی آن علائمی نظیر سرفه، تنگی نفس و خس خس سینه رخ می دهد.

مبتلایان به آسم چه کسانی هستند؟

این بیماری در هر سنی ممکن است ایجاد گردد ولی بیشتر در کودکان ایجاد می شود. در سنین نوجوانی، پسران بیشتر از دختران به آسم مبتلا هستند ولی در سنین بزرگسالی زنان بیش از مردان درگیر می باشند.

چه عواملی باعث آسم می شوند؟

طیف وسیعی از عوامل زمینه ساز می تواند حاد آسم را ایجاد کند. مهمترین عوامل زمینه ساز شامل مواد آلرژی زا نظیر گرده گیاهان، گرد و غبار، کپک ها یا بعضی از غذاها، ورزش، عفونتهای تنفسی ویروسی، برونشیت و مواد محرک تنفسی شامل، دود سیگار، عطرها، رنگ و دود گازوئیل، هوای سرد و نیز آسپرین می باشد.

در طی حمله آسم چه وقایعی در راههای هوایی فرد رخ می دهد؟

در حین حمله آسم، عضلات صاف راههای هوایی منقبض می شوند، از سوی دیگر التهاب و تورم ناشی از آن نیز در سطح راههای هوایی رخ می دهد، همچنین لایه مخاطی صاف راههای هوایی نیز به دلیل تحریک زیاد، ترشح موکوس فراوان راههای هوایی مسدود شده و در نتیجه باعث سخت شدن تنفس مخصوصاً هنگام بازدم می گردد و بدنبال آن اکسیژن رسانی به بدن کاهش می یابد.

علائم شایع حین حمله حاد آسم چیست؟

تنگی نفس، احساس سنگینی در قفسه سینه، خس خس سینه حین بازدم، سرفه خصوصاً شبها، دفع خلط غلیظ، شفاف و زرد رنگ، تند شدن تنفس و اگر حمله آسم شدید باشد، علائمی نظیر خستگی مفرط، آبی رنگ شدن پوست و تنفس صدادار مانند خرخر کردن و اختلال هوشیاری ممکن است بصورت گیجی و بی قراری ایجاد گردد.

آیا آسم با آلرژی تفاوت دارد؟

آسم انسداد قابل برگشت راههای هوایی است و آلرژی یکی از عواملی است که می تواند حمله آسم را آغاز

کند. تمام بیماران مبتلا به آسم، دچار آلرژی نمی باشند. همچنین افرادی که دچار آلرژی می باشند ولی مبتلا به بیماری آسم نیستند.

آیا می توان از حمله آسم پیشگیری کرد؟

بلی... اما باید از مواد آلرژی زای شناخته شده و آلاینده های هوا دوری کرد. داروهایی که به منظور پیشگیری از بروز حملات آسم تجویز می گردند را باید به طور منظم مصرف نمود و حتی زمانی که فرد احساس می کند که مشکلی ندارد، باز هم باید به مصرف آن مبادرت ورزیده، آنها را قطع نکند. خود فرد باید عواملی که باعث شروع حمله آسم می گردد، شناخته و از آنها اجتناب ورزد. از مصرف آسپرین خودداری کند.

اصول کلی درمان در برخورد با یک بیمار مبتلا به حمله آسم چیست؟

اقدامات اولیه تشخیصی نظیر انجام آزمایش خون و نیز بررسی عملکرد ریه ها باید صورت گیرد. در موارد حملات شدید آسم، باید به عنوان یک اورژانس پزشکی، بستری گردد. در صورتی که آسم با عوامل استرس زای روحی -هیجانی مرتبط باشد، قطعاً باید روان درمانی و مشاوره صورت گیرد. در مواردی که ماده آلرژی زای خاص شناسایی گردید و اجتناب از آن ماده آلرژی برای

دانشگاه علوم پزشکی شیراز
مرکز آموزشی درمانی شهید دکتر فقیهی

آسم

ویژه آموزش به بیمار

تهیه کننده:

رویا نیکنام - کارشناس پرستاری
افسون توفیق - کارشناس ارشد پرستاری

تایید کننده:

دکتر سیده نادیا طباطبائی فر- فوق تخصص
بیماریهای ریه و مراقبتهای ویژه

منابع:

برونر سودارث پرستاری داخلی جراحی

۲۰۲۱

URDEN CRITICAL CARE NURSING 2018

تابستان ۱۴۰۳

EDU-PT-311/A

نوشیده و از گشاد کننده های استنشاقی (که همیشه باید به همراه داشته باشد) استفاده کند . همچنین ذکر این نکته نیز حایز اهمیت فراوان است که بهترین ورزش برای بیماران آسمی شنا می باشد.

نتیجه گیری:

بیماری آسم درمان ندارد و بهترین درمان در حال حاضر، پیشگیری و عدم مواجهه با عوامل تحریک کننده حمله حاد آسم می باشد.

فرد مقدور نباشد، باید حساسیت زدایی(ایمنی درمانی) صورت گیرد .همچنین حین حمله حاد آسم بهتر است بیمار بنشیند. بیمار مبتلا به آسم باید داروهای خود را به طور مرتب مصرف کرده و همیشه همراه خود داشته باشد.

پیش آگهی مبتلایان به آسم چگونه است؟

علائم بیماری را می توان با درمان مناسب و پایبندی جدی به انجام اقدامات پیشگیرانه کنترل کرد. حدود نیمی از کودکان مبتلا به آسم نهایتاً بهبود می یابند. در صورتی که درمان صورت نگیرد، حملات شدید آسم به خصوص در بزرگسالان ممکن است مرگبار باشد.

آیا افراد مبتلا به آسم قادر به انجام ورزش هستند؟

بیماران مبتلا به آسم باید فعالیت ورزشی و بدنی خود را با رعایت اقدامات پیشگیرانه حفظ کنند، در ضمن، از فعالیت ورزشی ناگهانی پرهیز کنند و چنانچه حین ورزش سنگین حمله حاد آسم رخ دهد، بیمار باید سریعاً نشسته و استراحت کند و مقدار اندکی آب گرم